

Govern d'Andorra
Ministeri de Salut i Benestar

RECOMANACIONS PER A LA VACUNACIÓ DE L'ADULT

CONSELL ASSESSOR DE VACUNES

2011

Consell Assessor de Vacunes

President

Manel Medina

Vicepresidenta

Beatriz Cuerva

Vocals

Carme Curcó
Elvira Gea
Rosa Peiró
Jordi Plaja
Imma Tort
Cristina Vilanova
Anna Xandri

Secretaria

Rosa Vidal

Suport tècnic

Montserrat Camps
Núria Margalef
Clara Palma
Agustí Peris

INDEX

INTRODUCCIÓ	4
RECOMANACIONS PEL QUE FA A LA VACUNACIÓ DE L'ADULT SA.....	5
Vacunació contra el tètanus	5
Vacuna triple vírica (xarampió, rubèola i galteres)	7
Vacuna de l'hepatitis B.....	7
Vacunació contra la malaltia meningocòccica C	7
Vacunació contra la varicel·la.....	7
RECOMANACIONS PEL QUE FA A LA VACUNACIÓ DELS ADULTS QUE PRESENTEN ALGUN FACTOR DE RISC ASSOCIAT	8
Professionals de la salut	8
Treballadors de laboratori que estan en contacte amb agents biològics.....	9
Professionals socio-sanitaris	9
Professionals de serveis essencials (bombers, policia, protecció civil, centre penitenciari)	10
Professionals que tenen cura d'infants	10
Manipuladors d'aliments.....	11
Personal de neteja.....	11
Professionals que fan tatuatges.....	11
Professionals en contacte amb animals	11
Recomanacions per a embarassades	12
Recomanacions en funció de l'edat	12
Recomanacions per a adults en funció de les patologies o dels problemes de salut que presenten.....	12
Adults amb malalties immunosupressores (excepte VIH).....	12
Adults amb infecció VIH amb recompte de limfòcits T CD4+ <200 cel/mcL.....	12
Adults amb infecció VIH amb recompte de limfòcits T CD4+ >200 cel/mcL.....	13
Adults amb diabetis, malalties cardíques, malalties pulmonars cròniques o enolisme crònic.....	13
Adults amb asplènia (inclosos l'esplenectomia electiva i els dèficits de components del complement)	13
Adults amb malalties hepàtiques cròniques	14
Adults amb insuficiència renal en diàlisi	14

RECOMANACIONS PER A LA VACUNACIÓ DELS ADULTS

INTRODUCCIÓ

Des de l'any 1988 el nostre país disposa del Pla de vacunacions sistemàtiques i d'un calendari de vacunacions infantils que, juntament amb la dedicació dels professionals de la salut, han permès assolir cobertures de vacunació altes capaces d'interrompre la transmissió dels agents causals de diverses malalties i disminuir-ne així la incidència. Ara bé, pel que fa a la vacunació dels adults, fins ara no s'ha disposat d'una regulació o unes recomanacions pròpies, de manera que a l'hora de vacunar els adults cada metge aplica els criteris que li semblen més adequats i oportuns en cada moment. Conscients que cal millorar aquesta situació, amb l'objectiu d'harmonitzar criteris a l'hora de vacunar les persones adultes i per tant facilitar la tasca dels professionals que vetllen per la vacunació correcta de la població, el Consell Assessor de Vacunes ha estat treballant les recomanacions pel que fa a la vacunació dels adults.

Així doncs, fruit d'aquesta tasca, actualment podem disposar d'unes recomanacions adreçades als adults sans i unes recomanacions adreçades als adults que presenten algun factor de risc associat, ja sigui professional, per malaltia o d'altres.

Cal assenyalar que aquestes recomanacions que es presenten a continuació són de caràcter general i per tant és imprescindible que abans de prescriure cada una de les vacunes recomanades es faci una valoració individualitzada de cada cas.

RECOMANACIONS PEL QUE FA A LA VACUNACIÓ DE L'ADULT SA

La recomanació pel que fa a la vacunació dels adults sans sense cap indicació de factor de risc associat a una malaltia, a una professió o a un altre tipus de factor de risc és la següent:

Vacunació contra el tètanus

Es recomana la vacunació de tota la població adulta contra el tètanus. Ara bé, malgrat que l'objectiu fonamental és la prevenció del tètanus, també es pretén immunitzar la població adulta contra la diftèria i la tos ferina.

Cal assenyalar que la majoria de la població adulta ha estat vacunada contra el tètanus en algun moment de la seva vida, per aquest motiu és important intentar recollir la situació vacunal de cada persona per tal d'evitar sobrevacunar la població adulta. Així doncs, cal saber que es consideraran vàlides les dosis administrades que compleixin els intervals mínims que es recomanen als adults no vacunats. No hi ha intervals màxims entre dosis perquè siguin considerades vàlides, per tant totes les dosis administrades que respectin l'interval mínim s'han de considerar vàlides, de manera que "una dosi administrada és una dosi que compta".

Intervals mínims en primovacunació:

- Segona dosi: quatre setmanes des de la primera dosi.
- Tercera dosi: sis mesos des de la primera dosi.

Intervals mínims en dosis de record:

- Quarta dosi: dotze mesos des de la tercera dosi.
- Cinquena dosi: dotze mesos des de la quarta dosi.

Fins ara les recomanacions rutinàries de revacunació antitetànica indicaven l'administració d'una dosi de record cada 10 anys, però actualment aquestes recomanacions han estat qüestionades per diversos organismes internacionals, fet que ha obligat a revisar-les i modificar-les.

Revacunació de l'adult

- Es recomana la vacunació amb dTpa a tots els adults als 40 i als 65 anys que hagin completat la vacunació infantil o la vacunació prèvia amb 5 dosis, independentment de la vacuna que hagin rebut abans.

En cas d'haver d'iniciar una primovacunació en un adult

- Es recomana que la primovacunació en els adults es faci amb Td i que completin la pauta fins a 5 dosis amb dos de record amb un interval de 10 anys entre les dosis i que utilitzin com a mínim una dosi de dTpa* en les de record.

En la primovacunació en adults es recomana fer la vacunació amb Td, d'acord amb la pauta següent: la primera dosi, com més aviat millor; la segona dosi, almenys quatre setmanes després de la primera, i la tercera dosi, almenys sis mesos després de la segona.

*La vacuna dTpa no està indicada en la vacunació primària. En cas que es produís un trencament d'estoc o que manqués subministrament de la vacuna Td, se substituirà per la vacuna T.

Esquema de recomanacions segons els antecedents de vacunació per a adults:

Vacunació completa i correcta
Primera dosi de record al voltant dels 40 anys (separada com a mínim 10 anys de l'última dosi rebuda)
Segona dosi de record al voltant dels 65 anys (separada com a mínim 10 anys de l'última dosi rebuda)

Sense antecedents de vacunació
Cal iniciar la primovacunació (3 dosis, pauta 0,1 i 6 mesos)
Primera dosi de record (separada 10 anys de l'última dosi rebuda)
Segona dosi de record (separada 10 anys de l'última dosi rebuda)

Mal vacunat o vacunació incompleta
Caldrà considerar el nombre de dosis vàlides que ha rebut i completar-ne la vacunació segons correspongui. En cap cas no s'ha de reiniciar la vacunació.

Vacuna triple vírica (xarampió, rubèola i galteres)

Es recomana la vacunació dels adults nascuts a partir de 1960 amb una dosi de la vacuna triple vírica si no hi ha constància d'immunitat o d'immunització front les tres malalties. Per tant, les persones que presenten immunitat envers una o dos d'aquestes malalties s'han de vacunar.

Vacuna de l'hepatitis B

Es recomana la vacunació dels adults nascuts a partir de 1980 si no hi ha constància d'immunitat o d'immunització. (Aquesta recomanació té en compte la data d'introducció de la vacunació sistemàtica per HB a Andorra.)

Vacunació contra la malaltia meningocòccica C

Es recomana la vacunació fins als 19 anys.

Vacunació contra la varicel·la

Es recomana la vacunació a partir de 13 anys per a totes les persones sense evidència d'immunitat. (S'accepta considerar immunitzades les persones que aportin documentació acreditativa de la vacunació o que refereixin història de malaltia.)

RECOMANACIONS PEL QUE FA A LA VACUNACIÓ DELS ADULTS QUE PRESENTEN ALGUN FACTOR DE RISC ASSOCIAT, JA SIGUI PROFESSIONAL, PER MALALTIA O D'ALTRES

Establiment dels grups especials en funció dels factors de risc associats a:

- **La professió:** a tots aquests grups se'ls recomana les mateixes vacunes que als adults sans, a més de les que s'aconsellen a continuació en funció del risc associat a l'exposició professional o al risc de transmissió de la malaltia atesa la seva tasca laboral.
- **L'embaràs**
- **L'edat**
- **La presentació de determinades patologies o problemes de salut**

Professionals de la salut

- **Hepatitis B*:** vacunació recomanada a tots els professionals que no tinguin antecedents de malaltia o que no estiguin vacunats.
- **Hepatitis A*:** vacunació recomanada als professional susceptible (sense antecedents de malaltia o sense vacunació) que té cura d'infants <2 anys i al personal que té contacte directe amb pacients amb hepatitis A.
- **Grip:** vacunació recomanada a tots els professionals.
- **Triple vírica (xarampió, rubèola i galteres):** vacunació recomanada a tots els professionals que no tinguin antecedents de malaltia o que no estiguin vacunats.
- **Varicel·la:** vacunació recomanada a tots els professionals que no tinguin antecedents de malaltia o que no estiguin vacunats.
- **Pneumococ:** vacunació recomanada a partir de 60 anys.
- **Tos ferina:** vacunació recomanada al personal sanitari que es fa càrrec d'infants prematurs i nounats que requereixin ser hospitalitzats.

*En cas d'haver de vacunar d'hepatitis A i B es recomana utilitzar la vacuna combinada.

Treballadors de laboratori que estan en contacte amb agents biològics

- **Hepatitis A***: vacunació recomanada a tots els treballadors que no tinguin antecedents de malaltia o que no estiguin vacunats.
- **Hepatitis B***: vacunació recomanada a tots els treballadors que no tinguin antecedents de malaltia o que no estiguin vacunats.
- **Triple vírica (xarampió, rubèola i galteres)**: vacunació recomanada a tots els treballadors que no tinguin antecedents de malaltia o que no estiguin vacunats.
- **Varicel·la**: vacunació recomanada a tots els treballadors que no tinguin antecedents de malaltia o que no estiguin vacunats.
- Cada laboratori valorarà els riscos microbiològics potencials als quals poden estar exposats els treballadors en cada un dels llocs de treball i durà a terme les recomanacions pertinents per les malalties següents:
 - Poliomielitis
 - Febre tifoide
 - Ràbia
 - Febre groga
 - Pesta

*En cas d'haver de vacunar d'hepatitis A i B es recomana utilitzar la vacuna combinada.

Professionals socio-sanitaris

- **Hepatitis B***: vacunació recomanada a tots els professionals que no tinguin antecedents de malaltia o que no estiguin vacunats.
- **Hepatitis A***: vacunació recomanada al personal socio-sanitari susceptible que té cura d'infants <2 anys o de persones amb demència.
- **Grip**: vacunació recomanada a tots els professionals.

- **Triple vírica (xarampió, rubèola i galteres):** vacunació recomanada només a treballadors susceptibles en cas que tractin amb infants susceptibles o dones embarassades.
- **Varicel·la:** vacunació recomanada a tots els treballadors que no tinguin antecedents de malaltia o que no estiguin vacunats.
- **Pneumococ:** vacunació recomanada a partir de 60 anys.

*En cas d'haver de vacunar d'hepatitis A i B es recomana utilitzar la vacuna combinada.

Professionals de serveis essencials (bombers, policia, protecció civil, centre penitenciari)

- **Hepatitis B:** vacunació recomanada a tots els professionals que no tinguin antecedents de malaltia o que no estiguin vacunats.
- **Grip:** vacunació recomanada a tots els professionals.

Professionals que tenen cura d'infants

Pel que fa a aquests professionals les recomanacions varien en funció de l'edat dels infants dels quals tenen cura:

• Infants <2 anys

- **Hepatitis A:** vacunació recomanada a tots els professionals que no tinguin antecedents de malaltia o que no estiguin vacunats.
- **Triple vírica (xarampió, rubèola i galteres):** vacunació recomanada a tots els professionals que no tinguin antecedents de malaltia o que no estiguin vacunats.
- **Grip:** vacunació recomanada a tots els professionals.

• Infants >=2 anys

- **Grip:** vacunació recomanada a tots els professionals.

Manipuladors d'aliments

- **Hepatitis A:** vacunació recomanada a tots els manipuladors d'aliments que no tinguin antecedents de malaltia o que no estiguin vacunats.

Personal de neteja

Pel que fa a aquests professionals les recomanacions varien en funció de l'activitat professional.

- **Grip:** vacunació recomanada a tot el personal de neteja.
- **Recollida d'escombraries, neteja de parcs i jardins, de centres sanitaris, de clavegueram i col·lectors**
 - **Hepatitis B:** vacunació recomanada a tots els professionals que no tinguin antecedents de malaltia o que no estiguin vacunats.
- **Treballadors en contacte amb aigües residuals no depurades**
 - **Hepatitis A:** vacunació recomanada a tots els treballadors que no tinguin antecedents de malaltia o que no estiguin vacunats.
 - **Poliomielitis:** vacunació recomanada a tots els treballadors que no estiguin vacunats.

Professionals que fan tatuatges

- **Hepatitis B:** vacunació recomanada a tots els professionals que no tinguin antecedents de malaltia o que no estiguin vacunats.

Professionals en contacte amb animals

- Des dels serveis veterinaris es valorarà els riscs de treballar amb animals potencialment susceptibles de presentar ràbia o altres patologies i conjuntament amb els serveis responsables de la salut pública es faran les recomanacions oportunes en cada moment.

Recomanacions per a embarassades

- **Grip:** vacunació recomanada en el segon i el tercer trimestre d'embaràs.
- **Tètanus:** vacunació recomanada en cas que no estiguin vacunades.
- **Rubèola:** vacunació recomanada a les dones amb serologia negativa un cop finalitzin la gestació. Aquesta vacunació es farà amb la vacuna triple vírica.

Recomanacions en funció de l'edat

- **Gent gran**
 - **Grip:** vacunació recomanada a partir de 65 anys.
 - **Pneumococ:** vacunació recomanada amb la vacuna de polisacàrids a partir de 65 anys.

Recomanacions per a adults en funció de les patologies o dels problemes de salut que presenten

- **Adults amb malalties immunosupressores (excepte VIH); les vacunes recomanades són les següents:**
 - **Grip**
 - **Td/dTpa**
 - **Antipneumocòccica polisacàrida**
 - **VPH:** recomanada a dones de menys de 26 anys.
- **Adults amb infecció VIH amb recompte de limfòcits T CD4+ <200 cel/mcL; les vacunes recomanades són les següents:**
 - **Grip**
 - **Td/dTpa**
 - **Antipneumocòccica polisacàrida**
 - **VPH:** recomanada a dones de menys de 26 anys.

- **Adults amb infecció VIH amb recompte de limfòcits T CD4+ >200 cel/mcL; les vacunes recomanades són les següents:**
 - **Grip**
 - **Td/dTpa**
 - **Antipneumocòccica polisacàrida**
 - **Triple vírica (xarampió, rubèola i galteres)**
 - **Varicel·la**
 - **VPH:** recomanda a dones de menys de 26 anys.

- **Adults amb diabetis, malalties cardíaques, malalties pulmonars cròniques o enolisme crònic; les vacunes recomanades són les següents:**
 - **Grip**
 - **Td/dTpa**
 - **Antipneumocòccica polisacàrida**
 - **Triple vírica (xarampió, rubèola i galteres)**
 - **Varicel·la**
 - **Herpes zòster**
 - **VPH:** recomanada a dones de menys de 26 anys.

- **Adults amb asplènia (inclosos l'esplenectomia electiva i els dèficits de components del complement; les vacunes recomanades són les següents:**
 - **Grip**
 - **Td/dTpa**
 - **Antipneumocòccica polisacàrida:**
 - **Triple vírica (xarampió, rubèola i galteres)**
 - **Varicel·la**
 - **Herpes zòster**
 - ***Haemophilus influenzae tipus B***

- **Antimeningocòccica conjugada C** (cal fer una valoració individual del risc per establir si es vacuna amb vacuna monovalent o si vacunar amb tetravalent contra A, C, Y. W135)
- **VPH:** recomanada a dones de menys de 26 anys
- **Adults amb malalties hepàtiques cròniques; les vacunes recomanades són les següents:**
 - **Grip**
 - **Td/dTpa**
 - **Antineumocòccica polisacàrida**
 - **Triple vírica (xarampió, rubèola i galteres)**
 - **Varicel·la**
 - **Herpes zòster**
 - **Hepatitis B**
 - **Hepatitis A**
 - **VPH:** recomanada a dones de menys de 26 anys
- **Adults amb insuficiència renal en diàlisi; les vacunes recomanades són les següents:**
 - **Grip**
 - **Td/dTpa**
 - **Antipneumocòccica polisacàrida**
 - **Triple vírica (xarampió, rubèola i galteres)**
 - **Varicel·la**
 - **Herpes zòster**
 - **Hepatitis B**
 - **VPH:** recomanada a dones de menys de 26 anys